

לעילוי נשמת
הר"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמת
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: כח התורה

פרשת יתרו

בס"ד | גליון מס' 519

מה הכי מטריד ברגעים הקריטיים בחיים?

וידבר א-לוקים את כל הדברים... (כ, א)

שלנו, ולהקריב מעצמנו ומזמננו למען החיבור הזה. כעת זו ההזדמנות לקבל החלטה עמוקה והחלטית, חזקה ועוצמתית, לחזק את החיבור שלנו לתורה, להיות מוכנים להקריב ולהתמסר למענה, להקדיש חלק ניכר מהיום ומהפנאי למען התורה.

הבה נקבל על עצמנו לדייק יותר, להתרכז יותר, להתעמק יותר, לחזק את הקשר והחיבור שלנו עם התורה הקדושה. נקפיד יותר על סדרי הלימוד, על ההגעה הקבועה לשיעור היומי, ובכל מחיר ממש. ומובטחים אנו שהבא ליטור מסייעין אותו, ומי שמשתדל - זוכה בסייעתא דשמיא לזכות בכך. אם נקבל על עצמנו את ההחלטה להתמסר לתורה - אנו מובטחים להצליח להגשימה, ולזכות באותה מתנה

אהובה, כי אין זכיה כתורה ואין חכמיה כישראל!

בפרשת השבוע הנוכחי, מגיעה לתכליתה המסכת של 'גלות מצרים'. 210 שנות גלות אימתנית, בחלקן - שנות שעבוד קשה ואכזרי, ולקראת סופן - מסכת מופלאה של ניסים ונפלאות, אותות ומופתים, שהובילו לרגע הדרמטי בו מיליוני יהודים יצאו את ארץ מצרים, עברו את ים סוף, והגיעו עד הר סיני.

זה המקום, זה היעד. הקדוש ברוך הוא הכתיב את היעד הזה מראש, וקבע 'בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את הא-לוקים על ההר הזה'. כלומר, הגלות כולה והשעבוד הכפוי, לא נועדו אלא כהכנה וזיכון. תהליך הגאולה המופלא ורצוף הניסים - היה כולו כהכנה להתגלות שמימית - אלוקית חסרת תקדים. נס היציאה ממצרים, לא היה המטרה אלא עוד אבן דרך, בואכה היעד הנשאף והנכסף: קבלת התורה.

יחדיו, קיבלנו את התורה באהבה גלויה ובשמחה נרגשת. מקבלים על עצמנו נועם עול תורה ומצוות, שמחים להיות היחידה המובחרת, הפלוגה האיקותית ביותר, בניו של הקדוש ברוך הוא ושגריריו בעולם הזה. זכינו באותו מעמד נשגב לשנות את פני האנושות, ולהיבחר כאומה ייחודית מכל יושבי תבל, אומה איכותית ונקיה יותר - בזכות התורה.

מתנת התורה, היא החיבור האיקותי והנצחי שלנו לבורא עולם. התורה היא הבסיס לחיינו, כי הם חיינו ואורך ימינו, החיבור לתורה הקדושה הוא שמרומם את נפשנו, לימוד התורה נותן לנו טעם ומתיקות לחיים עלי חלד. בלי התורה, היו חיינו מסכת חומרית מגושמת ועצובה, נטולת חן וללא טעם איכותי. הלימוד בתורה והעיסוק בה - הוא שנותן לנו חיים איכותיים, רווחניים, מלאי טעם ותוכן אמיתי, המטעינים אותנו אנרגיה וכוחות.

לפיכך, כל לב יהודי מבקש לזכות להתחבר אליה, להטיעיה בנפשו, לתת לה כבוד ומשקל בתוככי לבו, ולהפוך אותה לחלק מהדין. אך. איי. שלו. אך כדי להגיע ליעד הנשאף הזה, כדי לזכות לחיות עם התורה ולדבוק בה, אין די ברצון ולא מספיקה השאיפה. נדרשת עבודה אמיתית, יגיעה של ממש. ההתחלה לא תמיד קלה, אך תחושת החיבור המתוקה וההרגשה הנפלאה של דבקות בתורה - שווה כל מאמץ!

ולכן חז"ל מגלים לנו את הכלי והעצה דרכם נוכל להתחבר לתורה, וחושפים כי התורה מתקיימת במי שנמית עצמו עליה. ממית עצמו - פשוט כך, מוסר את נפשו, מקריב מזמנו, מתמסר כל כולו לחיבור האמיתי לתורה, לקדש עצמו בקדושת התורה. את התורה לא ניתן לקנות בדרך אגב, לא ניתן לזכות בה 'תוך כדי תנועה', אין אפשרות להתחבר אליה כראוי כשהיא נמצאת בירכתי רשימת יעדים ושאיפות ארוכה...

רק התמסרות מוחלטת, קבלת החלטה קיצונית בעומק הלב על הרצון להתחבר לתורה - רק כך ניתן לזכות בתורה, רק בדרך הזו. אכן, לא כל אחד יכול להתחייב לרצף שעות לימוד ארוכות, ולא כל אחד מסוגל ללימוד ביגיעה עיונית, אבל כל אחד ואחד יכול לקבל החלטה אישית עמוקה ונוקבת: 'אני מתמסר לתורה, התורה היא גם בשבילי, ואני חפץ לזכות בה ולהתחבר אליה בכל נימי נפשי!'

לפיכך, בפרשת השבוע הנוכחי העוסקת במתן תורה, ניידח זמן, מחשבה והתבוננות, לשאלה איך נוכל להתמסר לתורה, איך נוכל להתחבר לחמצן החיים

סגולה למתיקות התורה

פעמים רבות, יהודים מתיישים ללמוד, מגיעים לסדר הלימוד או לשיעור, אך החיבור והטעם בגמרא - מהם והלאה. אנוכה כבידה שוברת את ליבם, לפעמים דמעות עולות בזוויות עיניהם. 'כיצד אוכל להתחבר, איך ארגיש את המתיקות, באיזו דרך לבי ימשך לתורה הקדושה?' - הם שואלים באנוחה משכבת לב...

הנה סגולה בטוחה ומנוסה, אותה גילה הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ' זצ"ל, ומופיעה בשמו בספר 'דרכי החיים': להתחיל את הלימוד בקול רם. פשוט להגיד את המילים, שוב ושוב, בקול רם ומתלהב, גם אם לא מבינים ולא מתחברים, גם אם לא מרגישים חיות ולא חשים את המתיקות, בכל זאת לחזור ולחזור על המילים עצמן בקול רם, שוב ושוב!

והוא מבטיח, שמי שעושה כך, אחרי עשר דקות ולכל היותר עשרים דקות - יגיע אליו הטעם המתוק, לפתע יחוש את מתיקות התורה כובשת אותו, כובשת אותו בנופת צופים. אחרי 20 דקות לימוד בקול רם ונלהב - מובטח שיתעורר החשק והרצון, הריכוז ישתפר, המוח ייפתח, וההמשך יהיה הרבה יותר קל, ובעיקר - הרבה יותר מענג!

כמה כדאי לאמץ את הנוסחה הזו, לא להיבהל מתחושת חוסר המתיקות ולא להירתע, אלא פשוט ללמוד בקול רם או בל חשק, ועם הקול - יגיע החשק, תופיע המתיקות!

הנשק העוצמתי הסודי...

היה זה בחצר בית גדול ומפואר, ארמון של ממש, בפאתי עיר נכבדה ברוסיה. כשעה אחרי חצות ליל, שקט שורר בחלל, חשיכה ועלטה מוחלטת למלוא האופק, ובחסותם - החליט גנב מרושע לחדור אל תוככי הבית המפואר, והחל משוטט בבית כשיניו נוצצות בחשיכה, תרות אחרי כל פריט בעל ערך...

הוא הגיע לויטרינה, וכאשר עין רוקן אותה מכל כלי הכסף, אותם ארז בחיפזון אל תוך תרמילו. משם המשיך למטבח, גילה את הארנק של בעלת הבית, ואסף אותו אל חיקו. עבר לחדר העבודה של בעל הארמון, גילה היכן מגירת הכסף נמצאת, פרץ אותה בקלות, וחילץ ממנה צרורות צרורות של מזומנים מרשרשים, שופך אותם בחדווה אל תוך התרמיל העמוס...

אלא שיש לו מנה רוצה מאתיים, ולפיכך מיהר הגנב לחפש אחרי מחבוא התכשיטים. כאן כבר הוכרח להלך בשקט מוחלט, נזהר אפילו מלהרעיש בנעליו. חדר אל תוך חדר השינה, וידא יפה שבעל הבית ורעייתו ישנים היטב, ומיהר לרוקן את קופסת התכשיטים אל כיסו, מאושר ומרוצה, כשהוא מתחיל לשוב לכיוון הבריחה מהבית...

אלא שבדיק באותו רגע, שמע צרחה מקפיאת דם: 'ג-נ-ב!' - - -

בעל הבית התעורר, ובתוך פחות משניה כבר ניצב מולו, שואג עליו בחמת זעם. אלא שבעל הבית הזה הוא באמת עשיר, וכעשיר, הוא מצוייד היטב. ביד ימינו החזיק בעל הבית רובה עוצמתי ומסוגן, והיכה בו על ראשו של הגנב כשהוא שואג: 'עמוד, גנב נקלה! אל תזוז! ידיים למעלה!'

הגנב הבין שאין לו ברירה, חייו יקרים לו, ואם הוא רוצה להינצל - כדאי לו להישמע להוראות ולא לנסות להתחכם. הוא הביט המום ומפוחד, אלא שגם באותם רגעי אימה כשהרובה מאיים על ראשו, צדו את עיניו כיסו של בעל הבית, ומיד עלתה בו הברקה גאונית, והוא חרש מזימה נפשעת...

'אין בעיה, אני לא זז' - השיב הגנב בעורמה, 'אני באמת מתנצל שפרצתי לביתך, באמת לא בסדר. האמן לי, אני כה מסכן ואין לי כסף, יש לי משפחה לפרנס וילדי רעבים ללחם, ורק לכן עשיתי מה שעשיתי. אני מוכן להחזיר לך הכל' - ולמול

מצוה לפרסם! סגולה בדוקה לעורר רצון לקדושה, לטבול לעילוי נשמת

הרה"ח הקדוש רבי פתחיה סעלישער בן הר"ר יוסף יונה הי"ד רזנברג
מזקני חסידי בעלזא, נעקרה"ש בשנות הזעם - י"ג בסיון תש"ד

לעילוי נשמת

ר' שלמה פרץ ז"ל ב"ר מאיר הלוי גולדשטיט (אריאלי)
ת.נ.צ.ב.ה.

השאלה שהסעירה את המחלקה...

היה זה לילה דרמטי, במחלקת הלב בבית החולים שערי צדק בירושלים. בתוככי החדר, על המיטה הגדולה ועמוסת המכשירים, שהה רבן של ישראל, הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל. הוא הובהל לכאן בדחיפות באמבולנס, לאחר שווריד מרכזי המוביל דם ללב פקע, והוא נתון עכשיו בסכנת חיים ממשית.

השעה היתה אחרי חצות הלילה, אך במחלקה - איש לא עצם עין מדאגה. מחוץ לחדר, עמדו בכירי העסקנים הרפואיים, לצד גדולי הפרופסורים והמנתחים בישראל, והעלו אפשרויות שונות להציל את הלב הגדול, תוך שהם דנים בטיפולים אפשריים לסוגיהם. המתח היה בשיאו, הלחץ והחרדה פשטו כאש בשדה קוצים בכל שדרות הציבור, ובהיכלי הישיבות כבר התכנסו לתפילות רבים לרפואת גדול הדור.

אפשרויות הטיפול השונות, נידונו בכובד ראש. בסערה דרמטית לחוצה ומתוחה, דנו העסקנים והרופאים בכל הדרכים האפשריות להציל את לבו של הרב. האפשרות הריאלית היחידה שנותרה, היתה הצעה שאחוזי ההצלחה שלה אינם עולים על עשרה אחוזים, אך לכאורה אין ברירה אחרת, ואם לא ייעשה משהו ומהר - דום הלב הוא שאלה של זמן...

איש לא רצה לקבל את ההכרעה הקשה, איש לא רצה ליטול את האחריות לגורל חייו של הרב. כל המומחים הגדולים והעסקנים המנוסים, לא העזו לקבל את ההחלטה הגורלית שבתשעים אחוז לא תוביל להצלחת חייו הרב, ורק עשרה אחוזים כי יצלח. באין ברירה אחרת, החליטו לשאול את פי הרב עצמו, וכאשר יורה - כך ייעשה.

עקב בצד אגודל, מודעים היטב לרגישות שבדברים, נכנסו ופרשו את השאלה לפני הרב. 'הרופאים אומרים שבלי טיפול מסובך, לא נותרו יותר מכמה שעות עד שהלב יקרוס חלילה'. אך מאידך, סיכויי ההצלחה כה נמוכים, עד שתשעים אחוזים שהטיפול המוצע נועד לכישלון. מה לעשות?'

הרב אלישיב לא איבד משלוותו גם עכשיו. הוא דן בשאלה כאילו אינה נוגעת אליו, כאילו הנושא העומד להכרעתו אינו שעות חייו הספורות. 'נו, בלי טיפול זה סכנת חיים ודאי, עם הטיפול יש לפחות עשרה אחוזים, זו הגדרה של ספק, ואין ספק מוציא מידי ודאי. יש לבצע את הטיפול, ומן השמים ירחמו!'

מחוץ לחדר הרב, התקבלה ההכרעה הדרמטית בסערה. הרב הכריע בכח התורה, שקל את הדברים במאזני שכלו הגאוני, וקבע מסקנה מחרידה שמהולה בה תקווה. מחד גיסא - תשעים אחוז שהרב לא יתעורר אחר כך לנצח, מאידך גיסא - עשרה אחוז כי חייו יינצלו! כך קבע הרב, וכך ייעשה!

אלא שסערת החלטה זו, לא היתה אלא דוגמית מהסערה הבאה שהחלה להתחולל, רגע אחרי. לפתע, קרא להם הרב, והם מיהרו חזרה למיטתו, לשמוע מה יבקש בשעה שהוא מוטל בסכנת חיים ממשית, כשחורב חדה מתהפכת על צווארו, ואין לדעת מה יקרה בעוד שעה קלה. הם עמדו ליד מיטתו לחוצים ומתוחים, והרב אלישיב שאל בשלווה: 'מה השעה עכשיו?'

שאלתו נשמעה בחלל, ולמרות שכולם ענדו שעון על ידם - איש לא הצליח לענות. נשימתם נעתקה, דיבורם נאלם. למה כה חשוב לשעת מה השעה עכשיו, מה המידע הזה מוסיף בשעות האימה והמתח הללו. מה זה משנה אם אמצע היום או אמצע הלילה, בשעה שליבם של ישראל מוטל על כף המאזניים...'

לפתע, שמעו קול חלוש קורא שנית: 'מה השעה עכשיו?' - והקול הזה העיר אותם מתדהמתם. מיד השיבו לו: 'שתיים בלילה', כשהם מבינים שיש סיבה לשאלה הזו, יש סיבה למה הרב כה עסוק בלברר את השעה עכשיו, כשחייו מוטלים מנגד ואת המתח מסביב ניתן לחתוך בסכין...'

הרב הגיב כבדרך אגב, בפשטות אופיינית. מתעלם מרעשי הרקע, לא נותן למתח וללחץ לחדור אל נפשו. הוא שב וטילטל את הנוכחים הנדהמים, כשהגיב בהאי לישנא: 'אם כן, נותר לישון חצי שעה בלבד, בשתיים וחצי אני צריך כבר לקום, להתחיל את סדר הלימוד הקבוע...'

כי גם כשהוא מוטל בין חיים למוות, מודע לחלוטין למצבו הרפואי הסבוך והמורכב, הרב מחובר לנקודה המרכזית בחייו, והיא התורה. וגם אם בהיכלי הישיבות ובבתי הכנסת קורעים שערי שמים בתפילות נרגשות לרפואתו, והרופאים הגדולים בתחומם סובבים סביבו בדאגה, יש משהו שמטריד את הרב אלישיב, כי הוא נוגע לחייו הרבה יותר - - -

התורה! סדר הלימוד הקבוע - זה החמצן שלו!

כי כשיהודי מרגיש שהתורה היא החמצן שלו, היא כל חייו, אזי בכל מצב, גם ברגעי לחץ ופחד וגם ברגעי שמחה ועליצות, גם כשעול משימותיו וטרדותיו גדול וגם כשנושאים הרי גורל מוטלים לפתחו, יהודי מחובר לתורה, אוהב את התורה, לא מתנתק מהלימוד בה, לא מבטל את סדרי הלימוד שלו. כי התורה היא סם חיים, ואי אפשר להתנתק ממה שנותן לנו חיים, אי אפשר!

הבה נאמץ את המסר העולה מסיפור נפלא זה, המופיע בספר 'גדולה שימושה', הבה נחדד בנפשנו ונטמיע בלבנו את החיבור לתורה בכל עת ובכל מצב, את ההתמדה בתורה והשקיעה בה תוך התמסרות מוחלטת והתנתקות אבסולוטית מכל מה שמקיף אותנו, 'כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה!'

עיניו המשתאות של בעת הבית, החל הגנב מוציא מתרמילו את כלי הכסף היקרים שלו, ששהו בוטרינה עד לפני רגע...

בעל הבית נרגע קמעא, כשראה שהגנב עושה רושם אומלל משהו, ולא דווקא מרושע. 'אם תשיב לי את כל מה שגנבת ממני - אשחרר אותך ללא פגע' - השיב בעל הבית, והגנב הגיב חיוך נסתר, אכן, המזימה פועלת כמצופה...

'אם כן, נלך לסלון. נדליק את האור, אישי את כלי הכסף והמזמונים למקומם, אך את מעט הרכוש שבתרמילי ששייך לי - אשאיר ברשותי!' - ביקש הגנב, ובעל הבית נענה, תוך שהוא עדיין מהלך מולו ורובה חמוש בידו...

התיישבו הגנב ובעל הבית זה לצד זה, והחלו מוציאים את דברי הערך מהתרמיל. עיניו של בעל הבית נחרדו, עוד ועוד פריטים יקרים צצים ועולים, והוא ככל לא ידע כי הגנב שוטט בביתו שעה ארוכה כבתוך שלו, וכמעט הפך אותו נקי מנכסיו... בעוד עיניו של בעל הבית מתעגלות מתדהמה על כמות הרכוש שהצליח הגנב להשיג, לא נח הגנב דנו, והמשיך במזימה...

הוא שלח יד ארוכה ארוכה לכיסו של בעל הבית, והחל מרוקן את כדורי הנשק מכיסיו בזה אחר זה. בעל הבית לא שמ לב, בגדי השינה שלו רפויים ונוחים, והגנב מכיים כדור אחרי כדור, מחסנית ועוד מחסנית. בעל הבית עסוק בלמשש את כלי הכסף ולבדוק אם ניזוקו, כשהגנב ממשיך לשלוף מכיסיו, עד הכדור האחרון...

רק כשהגנב וידא כי כיסי בעל הבית ריקים מכל נשק, אז קם עליו, היכה אותו בחוזקה, וגנב ממנו גם את הרובה. עכשיו, כשהוא בטוח שבעל הבית נטול כל אמצעי הגנה, כל התחמשת שלו אבדה ואיננה, עכשיו השתנו יחסי הכוחות. בעל הבית שכב כמאובן מאימה, כשהגנב הערמומי אוסף בחזרה את כל כלי הכסף והזהב, התכשיטים והמזמונים, מכניס אותם שוב אל תרמילו ויוצא מהבית כשכל שללו בידו, וגם נשק איכותי לפעם הבאה...

וסיפור זה אינו אלא משל, כדי להסביר שאלה גדולה:

רגע, למה בעצם מתחוללת כזו מלחמה על לימוד התורה? למה בכל הדורות, בסיפורים ההיסטוריים ועד ימינו אנו, יהודים מתקשים כל כך לתפוס את זמנם ולהשקיעו בתורה? למה נוצרים דאגות ועיכובים, קשיים ובעיות, טרדות ומצוקות, שיסחיו את הדעת מחיבור לתורה? למה יהודי המקבל על עצמו עול תורה, מרגיש לפעמים כי הלימוד קשה עבורו, קשה לו לשבת, לקבוע זמנים, להתייצב בשעה היעודה, להתרכז, להביין? הרי התורה כה מתוקה ונעימה, מדוע כה קשה להתחבר אליה?

כי אנחנו, בני ישראל, אנחנו בעל הבית העשיר. יש לנו בתים עמוסים כל טוב, מלאי מצוות וטעונו איכות. ויש לנו גנב - נוכל מרושע, יצר הרע שחודר לנפשנו כמעשה גנב בלילה, ובעורמה רבה גונב, מפתה, מכשיל, מעמיד נסיונות...

אך יש לנו נשק, נשק סודי ועוצמתי, שהגנב נרתע ממנו. הזוהר הקדוש מגלה, כי התורה הקדושה, היא הרובה העוצמתי שלנו, כלי הנשק האוטומטי והיעיל, שמעמיד את הגנב במקומו הראוי, מניס מאיתנו את היצר הרע. 'כל מאן דאשתדל באורייתא... נטיר הוא לעילא, נטיר הוא לתתא' - התורה היא רובה עוצמתי שיורה כדורים אימתניים על היצר, אבל הגנב - היצר, ערמומי מאין כמותו, חורש מזימות, לרוקן לנו את הכדורים...'

יש לו הרבה דרכים 'לכייס' אותנו, 'לשלוף' מליבנו את הכדורים המנחיתים עליו מכת מוות ובהלה. הוא מספר שאין היום אפשרות להגיע בזמן, הוא נותן עיסוקים טובים, מניח לנו להשתעשע במטלות חשובות ונחוצות, ובלבד שלא נלמד תורה, ואחרי שעיף ובלבל אותנו כהוגן, עוד יש לו את האומץ לבוא ולומר לנו: 'אתה הרי לא בכוחות ללמוד עכשיו סוגיא עמוקה, ובכלל - יש לך רבבות משימות על הראש - איך תוכל לשבת ולהתרכז עכשיו?'

ואם כבר הגעת, וניסית, אז החברותא היום לא מרגיש טוב, מגיד השיעור צרוד, המזגן לא בסדר ונשפך תה בשולחן הסמוך... לא נמאס לו ליצר הנכלולי, הראש של הגנב לא מפסיק להמציא פטנטים מרושעים, העיקר לגזול מאיתנו את החנית, לקחת מאיתנו את הרובה, לגנוב לנו את היכולת לעסוק בתורה - להשתמש בנשק הסודי והעוצמתי שלנו, שמכניע אותו במחי כדור אחד...

אך ככל שנכיר יותר את נכלוליותו של היצר הרע, ככל שנבין שההפרעות שלנו מלימוד התורה אינן אלא תכסיס ומזימה של היצר לגנוב מאיתנו את הנשק היעיל שלנו, כך נתגבר ונתעצם ונתחזק באור התורה, להטעין את נפשנו וליבנו בעוד ועוד שעות לימוד, דפי גמרא, סימני הלכה וסוגיות תורניות, כי התורה היא המגינה עלינו, וכשאנו מחוסנים בתורה - הוא לא יוכל עלינו.

אין סגולה כתורה, להינצל מהיצר הרע, לזכות אותנו בחיים רוחניים מרוממים. הבה נתחבר יותר לאור התורה, הבה נחזק את קביעת הסדרים שלנו וההשתקעות שלנו בלימוד, הבה נתנתק מכל מפריע ונתמסר לקניין התורה, כי כך נזכה לנצח את היצר, ונזכה לרומם את עצמנו ונפשנו ולהפכו ליהודים מאושרים ושמחים, אוהבי ה' ודבקים בתורתו!

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשראי) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס